

Edward de Maesschalck en Luc Vints, *Davidfonds. 1875-2000*, Leuven, Davidfonds en KADOC, 2000, 175 pp., ill., 1250 BeF, ISBN 90-5826-084-4.

Het Davidfonds is, toen zijn jubeljaar 2000 al begonnen was, nog gaan aankloppen bij dr. Edward de Maesschalck om het gedenkboek te schrijven voor zijn 125-jarig bestaan. Haast en spoed zijn zelden goed, maar wél in dit geval, want er kwam tijdig een prachtig lees- en kijkboek tot stand, dat de toets van de wetenschappelijke kritiek doorstaat.

Welk verschil met het eeuwfeest van de vereniging in 1975! Toen had ik acht jaar tevoren al een afspraak gemaakt met de secretaris-generaal Clem de Ridder om hem een geschiedenis van het Davidfonds te bezorgen. Brigitte Raskin schreef onmiddellijk een knappe licentiaatsverhandeling over de periode 1875-1914 en er werd overeengekomen dat ze die vóór de grote datum zou uitwerken tot een boek, dat eventueel ook als doctoraatsproefschrift kon dienen. Maar de studentenrevolte gaf haar meer zin in kritiek op het Davidfonds dan op het bestuderen van zijn geschiedenis. Uiteindelijk heb ik zelf de klus moeten klaren, wat resulteerde in de driedelige *Honderd Jaar Vlaamse Beweging. Geschiedenis van het Davidfonds*, die pas verscheen van 1977 tot 1989. Volgens de afspraak ging dat werk in de tijd niet verder dan tot kort na de Tweede Wereldoorlog, en zou De Ridder het laatste deel schrijven, over de periode waarin hij de vereniging van binnen uit kende als zijn broekzak. In het nieuwe boek dat nu voorligt, bedankt de auteur onder meer “de ere-nationaal-voorzitter De Ridder voor het zorgvuldig nalezen van de teksten”. Zo vonden onze plannen uit 1967 alsnog een afsluiting.

De Maesschalck, die een mediëvist is van vorming, heeft sinds vele jaren als maker van televisieprogramma's geleerd om de geschiedenis aantrekkelijk voor te stellen voor een groot publiek. Hij is daar opnieuw in geslaagd, mede door zijn synthetisch vermogen en zijn vlotte pen. Onmisbaar was daarbij zijn medeauteur Luc Vints, het afdelingshoofd van de Audiovisuele Dienst van het KADOC, “die

niet enkel de illustraties en de onderschriften voor zijn rekening nam, maar die mij onderbroken heeft gesteund door het aanreiken van ideeën en materiaal”, zoals de Maesschalck vermeldt.

Het doel van dit werk is niet wetenschappelijke vernieuwing, of een bijdrage tot de geschiedenis van de Vlaamse beweging door het Davidsfonds te situeren in het geheel daarvan. Het is een gedenkboek over het reilen en zeilen van de vereniging, haar voorzitters en secretarissen, haar afdelingen, haar publicaties en andere activiteiten. Men moet er niet méér in zoeken. Bijvoorbeeld geen beschrijving en verklaring hoe het Davidsfonds heel geleidelijk evolueerde naar het nationalisme, een eerste maal tijdens het interbellum, een tweede keer na de Tweede Wereldoorlog. In deze tekst valt dat telkens zowat uit de lucht. De musicus Alexander Fernau zal in zijn graf wel mopperen als hij leest dat zijn *Geuzenlied* “*op de tonen van de Vlaamse Leeuw*” gezet wordt. Op de kaft wordt nog maar eens herhaald dat het Davidsfonds “*in de pastorie van Lodewijk Willem Schuermans*” in Wilsle werd opgericht op 15 januari 1875. Die voorstelling zal wel niet zo gauw verdwijnen, aangezien ze door een gedenkplaat aan de pastorie vereeuwigd is. Maar dààr waren er alleen voorbereidende gesprekken gehouden, meer dan een half jaar eerder. Ook zullen die twee foutjes het genoeg niet verminderen van de lezers en kijkers in dit bijzonder geslaagde gedenkboek.

LODE WILS,
GRAAF DE GRUNNELAAN 14, B-3001 HEVERLEE